1900. Acht en veertigste Jaargang. (Tweede Kwartaal.) No. 15.

DE BAZUIN

Stemmen uit „De Gereformeerde Kerken in Nederland."

(Ten voordeele van de Theologische School te Kampen.)

Joël II : 1a, Blaast de bazuin!

Vrijdag 13 April 1900.

Hagg. I : 4, Is het voor ulieden wel de tijd, dat gij woont in uwe gewelfde huizen, en zal dit huis woest zijn?

Dit blad verschijnt des Vrijdags. Prijs per 3 maanden, fr. per post *f* 1.50. Voor Oost-Friesland en Amerika *f* 1.75. Voor Z.-Afrika *f* 1.75. Abonnementen buiten het Rijk moeten per kwartaal vóóruit worden betaald. Afzonderlijke Nrs 12½ ct. Advertentiën van 1—10 regels *f* 1; elke regel meer 10 cts. Boekh.-advertentiën 3 2 maal.

UITGEVER:
G. PH. ZALSMAN,
KAMPEN.

Advertentiën en Bestellingen vrachtvrij te adresseeren aan den Uitgever G. Ph. Zalsman te Kampen. — Kerkelijke Berichten en Stukken der Medewerkers aan den Redacteur, dHr. C. Mulder te Kampen. — Binnenlandsche Ruilbladen, Intezenden Stukken en Werken ter recensie aan den Hoofdredacteur, Dr. H. Bavinck te Kampen. —

Officiëele Kerkelijke Berichten enz.

REKENING
van Ontvangst en Uitgaaf
der Generale Synode,
gehouden te Groningen, Augustus 1899.

Uitgaven.

Drukloon van Agenda, Rapporten, Circulaires, enz.	*f*	225,45
Aan Deputaten inzake:		
„ Zendingsorde	„	30,00
„ Enschedé	„	98,61
„ Correspondentie met Buitenl. kerken	„	420,09⁵
„ Verband met de Vrije Univ.	„	111,05
„ Correspondentie m. d. H. Overheid	„	93,91
„ J. Gerbertsma	„	37,75⁵
„ Nieuwendijk	„	15,45
„ Art. 36 Nederl. Geloofsbel.	„	41,00
„ Grensregeling Varsseveld	„	62,25
Reiskosten Advis. leden en Rapporteurs	„	79,80
Ontvangstkosten Buitenl. Afgevaard.	„	72,90
Verschillende Commissiën	„	80,56
Nagekomen vordering Synode Middelburg	„	25,00
„Het Kerkblad"	„	2809,87⁵
Meubileering, Vergaderingskosten, telegrammen enz.	„	1074,16
Onkosten der leden v. h. Moderamen	„	84,25
Porto's Financ. Commissie	„	1,15⁵
Drukken en verzenden der Acta	„	353,30
Totaal der Uitgaven	*f*	5716,57

Ontvangsten.

Noord-Holland	*f*	980,00
Zuid-Holland (zie Noot)	„	1260,00
Groningen	„	980,00
Friesland	„	700,00
Utrecht	„	700.00
Overijsel	„	560,00
Gelderland	„	560,00
Zeeland	„	560,00
N.-Brabant en Limburg	„	350,00
Drente	„	350,00
Kleinere ontvangsten	„	13,05
Totaal der Ontvangsten	*f*	7013,05

NOOT. — Zuid-Holland heeft van de verschuldigde f 1260,— slechts f 600,— gestort; en is op herhaalde aanmaning in gebreke gebleven haar tekort te voldoen.

De Financieele Commissie deelt mitsdien mede:

a. Indien Z.-Holland aan hare verplichtingen had voldaan, zou het resultaat zijn:

Ontvangsten:	*f*	7013,05
Uitgaven:	„	5716,57
Saldo	*f*	1296,48

Daarvan moest terug ontvangen:

Noord-Holland	14%	= *f*	181,50
Zuid-Holland	18%	= „	233,36
Groningen	14%	= „	181,51
Friesland	10%	= „	129,65
Utrecht	10%	= „	129,65
Overijsel	8%	= „	103,72
Gelderland	8%	= „	103,72
Zeeland	8%	= „	103,72
Drente	5%	= „	64,82⁵
N.-Brabant en Limburg	5%	= „	64,82⁵

b. Nu van Zuid-Holland f 660,— te weinig is ontvangen, en dus het Saldo bedraagt f 636,48, ontvangen de Provinciën het navolgende terug:

Noord-Holland	14 × *f* 7,76	= *f*		108,64
Zuid-Holland			*nihil*	
Groningen	14 × „ 7,76	= „		108,64
Friesland	10 × „ 7,76	= „		77,60
Utrecht	10 × „ 7,76	= „		77,60
Overijsel	8 × „ 7,76	= „		62,08
Gelderland	8 × „ 7,76	= „		62,08
Zeeland	8 × „ 7,76	= „		62,08
Drente	5 × „ 7,76	= „		38,80
N.-Brabant en L.	5 × „ 7,76	= „		38,80
	restant	„		0,16
Totaal		*f*		636,48

Deze bedragen zullen na aftrek der porto's aan de Prov. Quaestores worden toegezonden.

De Financ. Comm. der Generale Synode,
Arnhem, H. Hoekstra.
's-Hage, B. C. J. Heyman.
Leiden, H. J. Kouwenhoven Dz.
4 April 1900.

N. B. De Redactie van *Het Kerkblad* ontving dit stuk, toen dat 5 April reeds afgedrukt en verzonden was; van welke verschijning de Syn. Fin. Comm. echter niet kon afweten. — C. M.

THEOLOGISCHE SCHOOL.

Het College van Hoogleeraren der Theol. School brengt ter kennis van de Kerken, dat het de navolgende studenten heeft onderzocht en bevorderd tot Candidaten in de Theologie.

4 April '19 *J. Bosch Jz.* van *Zwolle,*
10 „ „ *R. K. M. Hummelen* van *Enumatil.*

De student *F. W. Geerds* is geslaagd voor het Semi-candidaats, en heeft hiermede verlof, om, uitgenoodigd door een Kerkeraad, een stichtelijk woord in de gemeente te spreken.

Namens het College van Hoogleeraren,
Dr. H. Bavinck, *Secretaris.*

—

GEREF. GYMNASIUM TE KAMPEN.

Dewijl de Rector, Dr. Fischer, wegens ongesteldheid buitenslands vertoeft, worden belanghebbenden uitgenoodigd, zich tot het verkrijgen van inlichtingen over den aanvang van den nieuwen Cursus, de eischen van toelating, enz. enz. te wenden tot den waarnemenden Rector Drs. J. KAPTEIJN.

Namens de Commissie van Toezicht,
Dr. G. van GOOR, Voorzitter.

PLAATSELIJKE KERKEN.

HERWIJNEN, 4 April 1900. Verleden week werd alhier met algemeene stemmen tot Herder en Leeraar gekozen en als zoodanig beroepen de Welleerw. heer K. v. d. Wal te Hillegom. Neige de Heere het hart van ZEerw. om deze beroeping aan te nemen en moge het blijken te zijn in des Heeren gunst; dit is de wensch van kerkeraad en gemeente.

Namens den Kerkeraad,
M. de Bruijn Wz, Scriba.

—

HANTUM en HIAURE, 4 April 1900. Hedenavond na gehouden biduur voor het gewas maakte onze beminde bedienaar des Woords Ds. B. J. Heeres aan de gemeente bekend, een roeping te hebben ontvangen van de Geref. kerk te IJlst. Geve de Koning der kerk ZEerw. licht en wijsheid, om een keuze te doen, die het meest kan strekken ter eere Gods. Mocht het zijn ten gunste dezer kerk.

Namens den Kerkeraad,
P. J. Hoekstra, Scriba.

—

OUD-VOSMEER, 7 April 1900. Heden ontvingen wij het voor ons verblijdend bericht, dat de Welew. heer Ds. J. A. de Bruijn te Emmen onze roeping in de vreeze des Heeren hoopt op te volgen.

Namens den Kerkeraad,
C. A. Gunst, Oudl.-Scriba.

—

LANDSMEER, 8 April 1900. Hedenmorgen maakte onze geachte Leeraar Ds. H. L. Beijer de gemeente bekend, dat ZEw. na ernstig bernad voor de roeping van Metslawier en Nijawier had bedankt. Zegene de Heere verder zijn dienstknecht te dezer plaatse.

Namens den Kerkeraad,
D. Goede Sz., Scriba

—

EMMEN, 9 April 1900. Gistervoormiddag, na de godsdienstoefening, werd onze gemeente diep geschokt, naardien we uit den mond van onzen geliefden Leeraar Ds. J. A. de Bruijn de voor ons zoozeer teleurstellende mededeeling moesten vernemen, dat ZEw. de roeping naar de Geref. kerk te Oud-Vosmeer had aangenomen. Smartelijk is ons dit besluit, wij hadden ZEerw. zoo gaarne in ons midden behouden, wijl we nu bijna zes jaren in onderlinge liefde en vrede aan elkander waren verbonden. Wij hopen echter Gode te zwijgen, en wenschen en bidden onzen Leeraar ook in zijnen a.s. nieuwen werkkring des Heeren zegen toe.

Namens den Kerkeraad.
H. Sikken, Scriba.

—

BURUM, 9 April 1900. Onze geachte Leeraar de Welew. heer B. Roorda, heeft voor de roeping van Zegwaard en die van Witmarsum bedankt.

Namens den Kerkeraad,
K. Radema, Scriba.

—

's-GRAVENDEEL, 9 April 1900. Onze naar de Ger. kerk te Winterswijk beroepen Leeraar, Ds. Renting, hield alhier j.l. Zondag zijne afscheidsrede met de woorden uit Hand. 20 : 26, 27. Eene groote schare belangstellenden sonde de plechtigheid bij en zong den Leeraar bij het einde der godsdienstoefening Ps. 134 : 3 toe. Drie jaren mocht ZEerw. niet zonder zegen, onder ons arbeiden. Nimmer werd de goede verstandhouding tusschen hem en den kerkeraad verbroken, waarom wij hem dan ook noode zien vertrekken. Wij wenschen hem van harte toe, dat hij in zijne nieuwe gemeente met de meeste vrucht moge arbeiden en steeds Gods beste zegeningen tot tijdelijk en eeuwig heil genieten.

Namens den Kerkeraad,
L. Kooij, Scriba.

—

's-BOSCH, 9 April 1900. Gisteren na de prediking des Woords maakte onze geachte Leeraar Ds. J. M. Mulder aan de gemeente bekend, een roeping te hebben ontvangen van de Geref. kerk te Broek op Langendijk. Moge de Heere bij vernieuwing ons gebed ve hooren en zijnen dienstknecht vrijheid doen vinden, ook voor deze roeping te bedanken, tot groote blijdschap van kerkeraad en gemeente en allen, die met ons hier de zuivere prediking des Woords zoeken en waardeeren.

Namens den Kerkeraad,
C. van Wijnen, Scriba.

—

NIEUW-AMSTERDAM, 9 April 1900. Woensdag 4 April herdacht onze geliefde Leeraar, de Welleerw. heer Ds. R. Huls, onder vele blijken van belangstelling, den dag waarop hij voor 25 jaren, het ambt als bedienaar des Woords aanvaardde. Gistermorgen sprak ZEerw. naar aanleiding daarvan over Ps. 40 : 18. Eerst diende ZEerw. de gemeente van Haulerwijk 3½ jaar, daarna de gemeente te Vries 3½ jaar, en nu is hij reeds 18 jaren in deze gemeente werkzaam. Hoewel ZEerw. in den tijd dat hij alhier werkzaam is, reeds 10 keer eene roeping van een andere gemeente heeft ontvangen, mogen wij ons toch nog verheugen, hem in ons midden te hebben. Aan het einde der godsdienstoefening zong de gemeente staande, haren geliefden Leeraar toe Ps 134 : 3. 's Namiddags trad voor ons op de Welleerw. heer. Ds. C. M. W. Plet van Wezep, die uit belangstelling, als vroeger leerling en vriend van den jubilaris was overgekomen, die tot de gemeente sprak over Ps. 116 : 7*b*. Beide keeren was een talrijke schare in het kerkgebouw aanwezig. Zij de Heere onzen Leeraar verder ten goede nabij en stelle Hij hem nog lang voor onze gemeente ten rijken zegen.

Namens den Kerkeraad,
P. Visscher, Scriba.

—

OPEINDE-NIJEGA, 11 April 1900. De Eerw. heer S. Idema heeft de roeping onzer gemeente aangenomen.

Namens den Kerkeraad,
H. v. d. Mark, Scriba.

—

NOORDELOOS, 9 April 1900. De Heere heeft onze gemeente verblijd. Onze broeder J. Duym Fz., voor eenigen tijd door den dood uit ons midden weggenomen, heeft volgens laatste wilsbeschikking tot aflossing der schuld, aan onze gemeente geschonken een legaat groot f 1100. Ouzen dank aan den Heere, die ook de harten tot weldadigheid neigt.

Namens den Kerkeraad,
H. E. Holl, *Scriba.*

CLASSEN.

Classis Enkhuizen.

De Class. Verg. zal D. V. gehouden worden te Hoorn op *Dinsdag* 1 *Mei* ten 12 ure.

Punten voor het Agendum worden ingewacht *vóór* 18 *April*. Op deze verg. zal, hoogst waarschijnlijk, de Candidaat Sybrandy, die de vorige vergadering door ongesteldheid werd verhinderd, het peremptoir examen doen.

van Anken, *Cl. Corr.*

Urk, 4—4—1900.

—

Classis Appingadam.

Class. Vergadering D. V., *Donderdag* 3 *Mei*, te Appingadam in de Zaal van Bouman bij het Damsterdiep.

Punten voor het Agendum in te zenden *vóór* 24 *April*.

G. Geerds, *Corr.*

—

Classe Zwolle.

De Kerkeraad van Wilsum geeft kennis, dat de e.k. Classicale vergadering D. V. *Donderdag* 3 *Mei* e.k. zal worden gehouden te Zwolle.

Punten voor het Agendum worden *vóór* 22 *April* bij den Consulent ingewacht.

De Kerkeraad voornoemd,
G. Riezebos.
H. van 't Veer.
J. J. Westerbeek van Eerten,
Consulent.

Wilsum, 10 April 1900.

—

Classis Enumatil.

Vergadering *Woensdag* 16 *Mei*. Aanvang 9½ uur.

H. Scholten, *Corr.*

—

Classis Amersfoort.

De Classis Amersfoort heeft in hare vergadering van 3 April j.l. den Eerw. heer *L. J. C. Kreyt*, Candidaat in de heilige Godgeleerdheid aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, wonende te *Baarn*, na gehouden praeparatoir examen met algemeene stemmen beroepbaar gesteld voor de Gereformeerde kerken in Nederland.

De Classis voornoemd,
W. H. Gispen Jr., *Actuarius.*

PROVINCIËN.

Prov. Synode van Zuid-Holland.

De Geref. kerken te Leiden A, B en C roepen bij dezen de Prov. Synode van Zuid-Holland samen ter vergadering op *Dinsdag* 12 *Juni a.s.* in het Kerkgebouw aan de Hooigracht te Leiden. Opgave van de namen der Afgevaardigden methunne woonplaats, en toezending van alle Stukken *vóór* 20 *Mei* aan den ondergeteekende. De Afgevaardigden, die nachtlogies verlangen, worden uitgenoodigd daarvan *vóór* 1 *Juni* kennis te geven.

Namens de Geref. kerken te Leiden A, B en C,
H. J. Kouwenhoven Dz.

—

Prov. Synode van Groningen.

De Prov. Synode van Groningen zal D. V. gehouden worden *Woensdag* 13 *Juni* in de Ebbingekerk te Groningen.

Stukken voor de Agenda met de namen en woonplaatsen der Afgevaardigden te zenden aan den ondergeteekende *vóór* 19 *Mei*.

Dinsdag 12 Juni rekendag.

H. Scholten, *Prov. Corr.*
Zuidhorn.

ONTVANGSTEN.

Voor de Inw. Zending in den Zuid-Oosthoek van Friesland.

Door br. J. Wouda van E Ket te Delft	f	4,56
Coll. in de Ger. gem. te Kamperland	-	5,52

P. A. Smilde, *Penningm.*
Heerenveen, 9 April 1900.

—

Voor de Theologische School.

Randwijk	f 2,12	6 Dec. c.	Andijk	f	14,46
Zutfen (½ coll.)	- 11,20	„	Opperdoes	-	7,22
6 Dec. c. Enkhuizen	- 63,11	„	Medemblik	-	4,24
„ Urk	- 25,—				

Voor de Uitbreiding.

Door br. *E. W. Heyblom* te *Velp*, Corr. *Cl. Arnhem*, de contrib. uit Arnhem van M. f 1,50, U. f 1, Z. f 0,50, v. S. f 5.

Uit Oosterbeek van v. L. S. f 5, d. B. f 1, J. f 1.

Uit Velp van L. f 1.

Door *Ds. S. O. Los* te *de Lier*, Corr. *Cl. 's-Gravenhage*, de contrib. uit Monster, Corr. *H. van Wijck*, van Ds Kramer f 1, J. v. d. Marel f 1, D. v. d. Velde f 1, C. Kuivenhove f 0,50, H. v. Wijck f 1, Oosterman f 1, A. H. Burger f 0,50.

De contrib. uit Loosduinen (Bloemendaal) van Dr. Schermers f 2,50, Ds. Bootsma f 2,50, A. Oosthoek f 0,50, J. Kuiper Az. f 0,50, K. Hoornstra f 0,50, T. Sipkes f 0,50, T. Gaastra f 0,50, P. v. d. Guchte f 0,50, T. v. d. Ley f 0,50, T. Olivier f 0.50, J. Oldebroek f 0,50, A. Luijk f 0,50, L. v. Dam f 1, D. Zwart f 0,55, H. Wieringa f 0,50, G. v. d. Loo f 0,50, G. Biesbroek f 1.

De contrib. uit 's-Gravezande, Corr. *J. Varekamp*, van Ds. v. Minnen f 2, G. Boon f 1, J. Varekamp f 1.

De contrib. uit Delft, Corr. *C. Mulder*, van A. Schoonhoven f 1, T. van der Brugge f 2,50, A. Klapwijk f 2,50, Streng f 1, N. N. f 0,50, N. N. f 0,50, N. N. f 0,25.

Door *Ds. B. F. van Maas* te *Wapenvelde*, Corr. *Cl. Apeldoorn*, de contr. uit Apeldoorn van Wed. J. Brink f 2,50, G. J. Bruins f 1.25, A. Kerkhoven f 2,50, H. Licht f 1, Wed. J. E. Veneman f 5, L. Veeneman f 1, L. Voorhorst f 5, H. Westhoff f 1.

Uit Barneveld van H. Bos f 2, Ds. D. Koffijberg f 1, H. Nijboer f 0,25, G. v. d. Pol f 2, A. Roskam f 2,50, J. v. d. Woerd f 1, R. Zeldenrijk f 1.

Uit Beekbergen van Esser f 5.

Uit Dieren van Dolleman f 1, A. J. Goverink f 1, J. Kl. Meulenkamp f 0,50, J. B. Papst f 1, P. Pieper f 1, Ds. J. C. v. Schelven f 5, D. Tockes f 1,50, H. W. v. Veelen f 1.

Uit Epe T. Prins f 1, G. Scholten f 1.

Uit Wapenvelde Ds. B. F. v. Maas f 1.

De Penningmeester
Zwolle, 7 April 1900, *van de Theologische School,*
Potgietersingel 120. Dr. H. Fransssen.

—

Voor de Zending onder de Joden.

In hartelijken dank werd door mij ontvangen:

Van Ds. K. Bakker te Rottevalle namens 't mannengezelschap te Drachtster-Compagnie	f	1,50
Van Mej. P. A. d. G. te Kolijnsplaat	-	1,—
Door den hr. K. de Geus te Heusden van Mej M. Frugte te Amsterdam	-	4,50
Van A. Strating te Zwartsluis gedeeltel. opbrengst Zendingsbusje	-	2 50

Hoewel hoogst dankbaar voor bovenstaande liefdegaven vestig ik toch de aandacht der broeders en zusters op het feit, dat bovenstaande opgave over 2 weken loopt en de uitgaven in dien tijd *beduidend* grooter zijn. De geestelijke nood van het volk, bemind om der vaderen wil, dringe velen, om door gebed en gaven deel te nemen aan den Zendingsarbeid onder de verloren schapen van het huis Israëls.

Rotterdam, N. Koops,
6 April 1900. Oost-Molenstraat 5.

—

Ontvangen voor de Zending:

Door Mej. Brinkman—Baarschers te Zutphen, van V. V. onder Brummen	f	5,—

B. de Moen, *Quaestor.*
Doesborgh, 11 April 1900.

BIJ DEN DOOD EN DE OPSTANDING ONZES HEEREN.

Henoch en Elia voeren ten hemel zonder den dood te hebben gezien. Wij kunnen hen vergelijken bij een paar gevangen krijgers, welke de veldheer aan zijnen vijand als bij verrassing ontrukt. Maar daarmede, dat men hem iets van zijn buit ontrooft, is de vijand niet overwonnen. De dood bleef na Henochs en Elia's opvaart dan ook heerschen op aarde over alle vleesch.

Oorspronkelijk was er aan deze heerschappij des doods niets raadselachtigs; het is immers niet vreemd, dat de zonde in den dood hare bezoldiging ontvangt? Maar gaandeweg kwam er iets raadselachtigs aan den dood. Had God zich niet aan Abraham en zijn zaad verbonden om hun God te zijn? Voorzeker. Toch stierven zijne bondgenooten; de dood heerschte na Abraham evengoed als vóór Abraham. Dat was vreemd, met den levenden God verbonden te zijn en tegelijk gebonden te zijn aan den dood. Het verbond Gods eischt de vernietiging des doods. Maar nooit werd de dood raadselachtiger, dan toen de „bondeling bij uitnemendheid" stierf, Jezus, te meer daar al de verschrikkingen des doods zich in zijn sterven als opeenhoopten. Nooit waren er donkerder wolken om den dood dan op Golgotha.

Maar tegen dat de nacht op het donkerst is, komt de morgen. Zoo is het ook hier. Jezus' opstanding loste het raadsel zijns doods op. Zij was de lichtstraal, die den nacht van Golgotha in daglicht omzette.

Wetende, dat het geloof der zijnen gevaar liep wegens het raadsel zijns doods te bezwijken, had Hij bij voorbaat door de inzetting des Avondmaals op het donker zijns doods een straal van licht laten vallen. Die heilige plechtigheid toch stelde zijnen dood voor als een dood tot vergeving der zonde, en tot bevestiging van het verbond der genade. Maar zonder de opstanding zou het Avondmaal een leugen zijn: ware de Christus niet opgestaan, het Avondmaal ware in zijne geboorte gestikt. Dan toch zou het zeker zijn, dat zijn dood geenszins het zoenoffer was, dat onze zonden van ons nam en het leven ons toebracht. Maar ziet! daar staat Hij van tusschen de dooden op. Wat tot aan den morgen der opstanding nog verborgen was, is thans openbaar geworden; Christus' opstanding is het zegel, door God zelven gezet op het feit, dat wij door zijnen dood gerechtvaardigd zijn geworden van onze zonden. Gerechtvaardigd, ja, maar ten volle, dat is, zóó, dat men niet alleen aangemerkt wordt als een, die gelaten heeft wat verboden, maar ook als een, die gedaan heeft wat geboden was. Daarom is zijne opstanding eene aanwijzing van het recht op het eeuwige leven; de rechtvaardiging, die door zijn offerdood tot stand is gekomen, blijkt het eeuwig leven in te voeren. Christus toch staat op als eersteling. Hij vertegenwoordigt in zijne opstanding tot 't hemelsche leven al de zijnen, zoodat aan Hem de vrucht wordt gezien, die zij inoogsten zullen van zijnen dood. Zoo vrij als Hij thans van de zonde is, zijn ook zij het en worden zij het; zij kan hen verdoemen noch overheerschen; eens zelfs zal er voor hen geen strijd meer met, geen lijden meer wegens de zonde zijn. Als Hij, zullen zij eens in een onverderfelijk, heerlijk lichaam, leven, een, dat de heerlijkheid Gods van zich afschijnen laat, en van deze eerste Schepping onafhankelijk, der vrijheid des Geestes mede deelachtig geworden is. Dan zullen zij uit en met Hem uitsluitend Gode leven, priesters tot in eeuwigheid, waardig geacht om den dienst waar te nemen in Gods hemelschen Tempel.

Geen wonder voorwaar, dat zij, die den dood van Christus in het licht zijner opstanding kennen, aan dezen dood gemeenschap zoeken, en deze aan zich beteekenen laten door den Doop. Wat toch evenaart het voorrecht van met Christus een doode, een vrije te zijn van de zonde, het eenig schadelijke, en gerechtigd te zijn, en bekwaamd te worden tot een leven voor God? Het graf wekt weerzin; niemand wil gaarne in een graf liggen. Maar één graf is er, dat een onderscheid maakt; 't is het graf van Christus. Met Hem begraven te worden door den Doop, tot een teeken, dat men door het geloof in de verzoenende kracht zijns doods, met Hem der zonde gestorven is, om deel te hebben aan zijne opstanding, is begeerlijker dan alles, wat te begeeren is. Zelfs dan mag alzoo gesproken, als de gemeenschap aan Christus' dood eene gemeenschap insluit aan zijn kruis, aan den smaad, en de uitbanning, die Hem hier op aarde te beurt vielen. De martelaren wilden wel in den gewonen zin met Hem sterven, en achtten dit geene schade, maar winste, naardien zij wisten, dat als de dooding van den Heere Jezus in het lichaam omgedragen werd, ook het leven van den Heere Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden, 2 Cor. 4 : 10, 11; want indien wij met Hem lijden zoo zullen wij ook met Hem verheerlijkt worden, Rom. 8 : 17.

Wij hebben gezien, dat het Avondmaal met opzet vóór den dood van Jezus ingesteld werd, opdat het geloof der discipelen zou gesterkt worden, tegen den tijd zijns lijdens. Immers kondigt het den dood van Jezus aan als een het hoogste heil aanbrengende dood, een dood tot verzoening der zonde. Maar ware op den dood van Jezus de opstanding niet gevolgd, dan zou het Avondmaal een leugen moeten heeten, eene inzetting, die der vergetelheid verdient prijsgegeven, omdat zij ijdele en hersenschimmige verwachtingen had opgewekt. De Heere is echter opgestaan; zijn dood heeft waarlijk de beteekenis gehad, die het Avondmaal er bij voorbaat aan toekende. Dat getuigt de Schrift niet alleen, ook de Doop getuigt het. Om dit in te zien houde men in het oog, wat Paulus van den Doop zegt, als hij dezen een begraven worden met Christus heet. Eilieve, wien zou het in den zin gekomen zijn, om den eisch te stellen, dat men zich in een graf liet leggen met Christus, zoo diens graf het graf van al onze verwachtingen omtrent Hem ware geweest. Of wie zou door de vraag om den Doop gemeenschap aan zijnen dood gezocht hebben, zoo de opstanding dezen dood niet als ons leven had geopenbaard. Er zou voor den Doop evenmin als voor het Avondmaal eene plaats in de historie gevonden zijn, als de dood het einde van Jezus' geschiedenis ware geweest. Het ongeloof moet er dan ook toe komen om Doop en Avondmaal af te schaffen, en kan voor deze heilige handelingen slechts plaats in de kerk laten, door ze te ontledigen van haren zin, en er eene beteekenis aan te hechten, die door de woorden zelve, welke bij hunne bediening moeten gebruikt, weersproken wordt. Geen wonder, dat het Sacrament achter begint te staan bij het Kerstfeest; indien het zwaartepunt van Christus' verschijning trouwens in zijn leven en leeren ligt, en niet in zijn sterven en opstaan, dan is het in de orde om aan het feest zijner geboorte de plaats der eere af te staan. Van groote mannen pleegt men den dag der geboorte te vieren: maar wie zal een maaltijd der vreugde houden, waar de beker der dankzegging rondgaat, om hun dood te gedenken? daar hun dood ook al wierp hij, gelijk de dood der helden, eenige winste af, toch altijd een verlies is, waartegen geene winste opweegt. Of wie zal zich laten doopen tot de gemeenschap met een doode; wie, in wiens borst de dorst naar leven gevonden wordt? Doopen laat de verstandige zich slechts tot een dood, die doorgangspunt tot een leven is, beter dan wat men bij den Doop aflegde. Het wordt waarlijk meer dan tijd, dat men tot sterking der gemeente in het geloof, dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, haar wijze op het steunsel, dat God ons geloof in het Sacrament gegeven heeft. Deze beide Sacramenten staan daar alle eeuwen door als historische, zichtbare en tastbare, het wonder overbodig makende bewijzen voor de waarheid, dat Jezus gestorven is wegens onze zonden en opgewekt wegens onze rechtvaardiging. Zijn de Sacramenten gegeven om ons in het geloof te versterken, laat dan de prediker aan de gemeente duidelijk maken, dat zij metterdaad hiertoe geschikt zijn, omdat zij ons geloof afdoende bewijzen. In wat juiste orde volgen voorts deze beide Sacramenten op elkander, en hoe treffelijk vullen zij elkander aan! Eerst het Avondmaal, om door het aantrekkelijk licht, dat het op den dood van Jezus werpt, de begeerte naar den Doop, als naar de rechtskrachtige beteekening onzer gemeenschap aan dezen dood, op te wekken: dan de Doop om als Sacrament, dat de opstanding onderstelt, wijl het zonder deze zinloos zou zijn, het Avondmaal als waarachtig te bevestigen, en op zijne beurt het verlangen naar het Avondmaal op te wekken, en, ook hierdoor, zijne viering te bestendigen, tot den dag van Christus' wederkomst toe.

VAN ANDEL.

UNIE-RAPPORT.

Het artikel over het gewijzigd Unierapport in *de Bazuin* van 9 Maart j.l. is niet onopgemerkt gebleven.

De Standaard van 13 Maart betuigde er in hoofdzaak hare instemming mede en achtte, dat de voorgestelde wijzigingen verbeteringen zouden zijn.

En evenzoo zeide zij in haar nummer van 6 April, dat twee punten in het Unie-rapport nog niet tot beslissing waren gebracht; en bij beide schaarde zij zich aan de zijde van hen, die ook door het gewijzigd rapport nog niet ten volle bevredigd zijn.

Het eerste punt geldt de vraag, van wie de school behoort uit te gaan en wie haar besturen of althans beheeren moet, de overheid (gemeentebesturen) of de ouders (door commissiën, met hunne medewerking gekozen).

De Standaard meent echter van dit punt, dat het thans niet aan de orde gesteld en tot oplossing gebracht moet worden, wijl dan het rapport van eene Grondwetsherziening afhankelijk wordt gemaakt.

Daarover kan men van gedachten verschillen. Daar zijn er, die meenen, dat het bedoelde verschil ook binnen de grenzen der Grondwet nog wel voor oplossing vatbaar is.

De Standaard acht het immers zelve niet onmogelijk, dat ook onder de vigueur van Art. 194 de officieele bemoeiing der gemeentebesturen getemperd kan worden.

Maar hoe dit zij, de opmerking van *de Standaard* zou juist zijn, als de Unievergadering eene politieke samenkomst was.

Dat is zij echter niet. De Unie is eene vereeniging in het belang van de scholen met den Bijbel en tracht thans een ideaal vast te stellen, waarin allen zich vinden en tot welks verwezenlijking allen van harte medewerken kunnen.

Wanneer wij hierin tot eenstemmigheid zijn geraakt, dan komen daarna de politieke vergaderingen aan de beurt, om te overwegen, langs welken weg dit gemeenschappelijk ideaal het best te verwerkelijken is.

Maar voordat wij daarmede beginnen, dienen wij het erover eens te zijn, wat het doel van ons streven is. Voordat wij afvaren, behooren wij duidelijk te weten, waar wij heen sturen.

Het tweede punt betreft de vraag, wie het schoolgeld innen zal, de overheid of de schoolbesturen. En daarvan zegt *de Standaard* zoo beslist mogelijk, dat het eerste stelsel volstrekt *onaannemelijk* is. Een vrije school, die elk financieel contact met de ouders verliest, zou niet naar den eisch van onze beginselen zijn.

Dit is ook het oordeel van hen, die tegen het gewijzigd Unie-rapport enkele bedenkingen hebben ingebracht.

En met *de Standaard* meenen wij, dat het beter is, om, indien eenigszins mogelijk, dit verschilpunt thans tot oplossing te brengen, dan om het straks weer eene oorzaak van nieuwe verdeeldheid te laten worden.

Dit is te meer wenschelijk, omdat bij eenigen goeden wil wederzijds overeenstemming best mogelijk is.

De vergadering van 17 April kan dus belangrijk worden. Brenge zij alle broederen tot eenheid onder de gelijke en in denzelfden zin verstane leuze: de *Vrije* School voor *heel* de natie!

CALVIJN.

Het is opmerkelijk, hoe de studie van Calvijn in de laatste jaren toeneemt.

Niet alleen in Nederland maar ook in Frankrijk en Zwitserland, in Duitschland en Amerika, overal wendt men het oog naar den Geneefschen Hervormer heen, wiens invloed voortduurt tot in deze eeuw en merkbaar is in kerk en staat, in maatschappij en wetenschap.

Uit Halle komt nu weer het verblijdend bericht, dat Lic. Lang, reeds bekend door een geschrift over de bekeering van Calvijn, een college zal openen over het leven en de werken van den Zwitserschen Hervormer.

En in Amerika wijdde Prof. Dosker een kort maar schoon artikel aan Calvijn in de Januari-aflevering van *The Presbyterian Quarterley*.

Eerst geeft Prof. Dosker een beknopt overzicht van Calvijns leven en dan tracht hij een karakterschets van dezen Hervormer te geven, die nog altijd in vele kringen doorgaat voor een streng, heerschzuchtig, onaandoenlijk mensch. Prof. Dosker toont aan, dat dit eene gansch verkeerde voorstelling is. Uit zijne brieven vooral blijkt het, dat Calvijn een man was met een fijn en teeder gemoed, met trouwe, hechte vriendschap, met warme, innige sympathie, met buitengewone zelfverloochening en volkomene toewijding aan God en zijn dienst; een man in één woord, niet alleen met een helder hoofd en een vasten wil, maar ook met een warm hart, vol liefde en toegenegenheid.

Zoo'n artikel kan in Amerika goed doen.

PENNESTRIJD.

Billijkheidshalve moest aan het schrijven van den heer *H.* te *S.* nog eene plaats in dit nummer van *de Bazuin* worden ingeruimd.

Dat broeders zich rond en open tegenover elkander uitspreken, kan volstrekt geen kwaad. Wel zou het beter en aangenamer wezen, als allen het eens waren. Maar als dat *niet* het geval is, verdient het de voorkeur, om uiting te geven aan zijne bezwaren, dan om, wat men tegen den broeder heeft, te smoren in het hart.

Want juist het vrije, mannelijke woord verruimt de borst, neemt de bekneldheid weg, doet misverstand wijken, maakt aan de verdenking van onbroederlijk bedoelen een einde en brengt ten slotte toch weer bijeen.

De jongste discussie heeft dit duidelijk bewezen.

Daar zijn wel vreesachtige naturen, die terstond bij het minste verschil zich allerlei schrikbeelden voor den geest halen.

Maar dat is werkelijk niet noodig. Gereformeerde menschen zijn veel te zelfstandig en hebben te veel karakter, dan dat zij altijd ja-broër zouden kunnen spelen. Maar als de nood aan den man komt, staan zij schouder aan schouder.

Zie het maar aan de Transvalers en Vrijstaters. In vredestijd zijn zij allesbehalve poeslief tegenover elkaar, maar als Engeland hun rechten en vrijheden aanrandt, gaan zij arm in arm den vijand tegemoet.

Toch neemt dit niet weg, dat wij thans van de *„Eenige"* genoeg hebben gehoord en met het in dit nr. opgenomen ingezonden stuk van *H.* wel over kunnen gaan tot de orde van den dag.

Als de Vrije Universiteit zich gaarne de *„eenige Calvinistische Hoogeschool"* noemt, zij dat genoegen haar van harte gegund.

En als de heer *H.* meent, dat één enkel hoogleeraar in den tegenwoordigen tijd het werk van heel eene Faculteit kan verrichten, in die mate, dat de Faculteit, al is zij zwak bezet, nog met eere eene Faculteit mag heeten — dan vrijheid ook voor zulk eene opinie!

Anderen hebben van inhoud en omvang der wetenschap eene andere, en eenigszins hoogere voorstelling, en zijn daarbij van meening, dat bescheidenheid eene Christelijke deugd is, die ook den Calvinist niet misstaat.

Doch — er zijn belangrijker zaken.

BAVINCK.

Verzamelde Parelen.

Zorg is een geestelijke kanker, die onze geestelijke kracht verteert.

—

Toorn rust in den boezem des dwazen. Een wijs man kan wel toornen, maar toorn *rust* in den boezem des dwazen.

—

Toorn is dronkenschap.

—

Toorn is eene kortstondige razernij.

—

Er is niets, dat zoo ruim baan maakt voor Satan, als gramschap en toorn.

—

De zachtmoedigheid neemt onder de genade-gaven des Heiligen Geestes eene eerste plaats in.

—

Het is beter door anderen in hoogmoed vertrapt te worden, dan opvliegende in toorn anderen te wonden.

Van nature werpt het hart als eene onstuimige zee 't schuim van toorn en wraakgierigheid op. Maar zachtmoedigheid stilt de onstuimigheid van onze passies.

—

Haat is een worm, die van bloed leeft.

—

Wraak is Satans kostelijkste drank.

—

't Is meerdere eer, ongelijk te begraven dan te wreken, ongelijk te vergeten dan het op te schrijven.

—

De twisten der geloovigen schandvlekken den godsdienst.

—

Waar de twistappel groeit, kan het Evangelie niet voorspoedig zijn.

—

De bouw van Gods geestelijken tempel wordt door verwarring van spraak belet.

—

Toen men in de kerk te Corinthe zich sektarisch naar Paulus of Apollos noemde, waren er weinigen, die het met Christus hielden.

—

Het sektarisch woelen draagt steeds het stempel van onkunde, eigenliefde, hoogmoed of nijd.

—

De sekte verloopt zich vroeg of laat in grove ketterij of in dweperij.

—

Verlies nooit de continuïteit der kerk uit het oog; maar vergeet evenmin, dat zij katholiek is.

—

Om ons een onherstelbaar leed te besparen, onderwerpt God ons dikwerf aan een voorbijgaand leed.

—

God zendt ons krankheden; maar wij veroorzaken ze en maken ze menigmaal noodzakelijk door onze zondigheid. De jaloerschheid knaagt, de toorn verhit, de eigenliefde prikkelt, de onmatigheid put uit, de gierigheid verdroogt, de haat verscheurt, de teleurstellingen verwelken.

—

Krankheid geeft ons tijd, om ons onze zonden te herinneren; ze telt ze ons voor.

—

Uit deernis met onze ziel, kastijdt de Heere ons lichaam.

—

In dagen van krankte ontdoet zich de zonde van hare begoocheling, van haren vriendelijken schijn; en noodzaakt ons, haar in al hare schande en hatelijkheid te zien.

—

God houdt in de lucht, in het water, in de bloemen, in de bergen een genezende of versterkende kracht verborgen; maar Hij heeft niet gewild, dat er eenig middel bestond, waarvan de genezende of versterkende kracht zeker en algemeen was. Hij wil niet, dat wij ons vertrouwen stellen in oorzaken van den tweeden rang, maar in Hem, die zegt: »Ik ben de Heere uw heelmeester."

—

God is de bron der bronnen.

—

De beproeving van het geloof heeft ten doel het geduld te werken, namelijk de volkomen onderwerping aan alle beschikkingen Gods.

—

Zoo Jezus het niet altijd goed oordeelt, ons te vragen: »Wilt gij gezond worden?" zoo zegt Hij ons toch te allen tijde: »Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven."

—

In 's Heeren liefde zal Hij ons de kracht geven, te dragen, wat Hij in zijne wijsheid ons niet afnemen wil.

—

Ons blijmoedig te willen onderwerpen aan werkeloosheid, is zwaar, doch genade brengt er toe.

—

De geloovige heeft het leven, de natuur, den stand waarin hij geplaatst is, zijne kinderen, zijne vrienden, zijn vaderland lief te hebben, evenzeer, mogelijk nog meer dan de ongeloovige, maar op eene andere wijze.

NOTTEN.

Politieke Beschouwingen.

Dat er in *Zuid-Afrika*, in den aanvankelijk gunstigen toestand der Burgers gaandeweg nog meer verbetering komt, lijdt geen twijfel. Reeds het feit, dat Lord Roberts nog altijd in Bloemfontein zit, zoo nabij, Oostwaarts van zich, de Burgers zelfs ongemoeid laat, en de stad in staat van tegenweer zelfs moet brengen — brengt daartoe het zijne bij. De meeste Engelsche bladen beginnen het nu ook te erkennen, hoe optimistisch zij vroeger ook waren; en zoeken naar allerlei verontschuldigingen.

„Lord Roberts heeft te weinig paarden, ze sterven bij duizenden. Ook onder zijn soldaten komen te veel zieken om reeds nu aan zijn groote plannen uitvoering te kunnen geven." Dit laatste zal wel waar wezen. Aan de cordaatheid en volharding van de Britsche troepen komt voorzeker groote lof toe. Maar de laatdunkendheid zoowel van hun Regeering als van sommigen hunner bevelhebbers wreekt zich, nu blijkt met welk een

taaie onversaagdheid de Burgers hun land verdedigen en hoeveel beleid hun aanvoerders bezitten om den overmachtigen vijand te weerstaan. Chamberlain e. a. hebben niet geloofd, dat na zes maanden fellen oorlog de Britsche strijdkrachten nog aan het zwaarste werk zouden moeten beginnen. En blijkbaar hebben Buller, Gatacre, Methuen e. a. aanvoerders den vijand niet weinig onderschat. Men betreurt nu dat „de troepen in hun dunne kleeding door ziekten geteisterd worden, die den opmarsch tegenhouden." Wat doen je ook in de kou, zou men hun kunnen vragen. Als het een maand verder is, zal men nog wel anders klagen, tenzij President Steyn terecht in den Volksraad te Kroonstad gezegd mocht hebben, dat het allicht tot een spoedigen vrede komen zal. Dit ware voor de Engelschen wel het beste, en sommige Engelschen bladen gaan het inzien. Hoe vol eigenwaan ook, zij kunnen de oogen niet blijven sluiten voor het vele gebrekkige van hun legerinrichting. Een anders fel blad gunt dan ook een plaatsje aan een verzuchting van haar Kaapstadschen correspondent, die 't ronduit zegt „hoe uitstekend dapper onze officieren ook zijn, het moet erkend worden, dat de meesten dom zijn. Het rijk zal nooit een goed leger hebben, zoolang men het leger berooft van de bestanddeelen van initiatief en scherpzinnigheid."

Alleen, van den sterk wederop levenden moed en de voortvarendheid der Burgers spreken zij weinig; dezen te waardeeren, gaat alsnog moeilijk. Maar allerwegen spreken daarvoor de feiten. Laat ons kortelijk zien, hoe ze, onder de meer doortastende leiding van den jongeren generaal Botha, zich roeren. In Natal waar 't een paar weken zoo stil als een muis was, komen de Burgers weer naar voren uit hunne bergverschansingen en ze bestoken Buller en zijne nog afgematte troepen zelfs tot kort bij Ladysmith, en juist terwijl hij versterking naar de Kaap moet zenden! Doch dit schijnt nog maar het begin te zijn van een nieuwe actie. In den Vrijstaat bij Bloemfontein hebben wij reeds de voortzetting er van. Juist terwijl de Burgers, West van Bloemfontein, bij Boshof, een klein echec leden, doordien een 70-tal, meest allen vreemdelingen, op hun tocht naar de Modderrivier verdwaalden, zich door de Engelschen lieten omsingelen en na fellen strijd zich over moesten geven — waren zij Zuidoostwaarts van Bloemf. gelukkiger. Door hunne linien Zuidwaarts uit te breiden, ontdekten ze bij Reddersburg een 600-tal Engelschen, die, na een scherp gevecht *allen* ingerekend werden, zoo snel en zoo afdoende, dat Gatacre, die tot ontzet oprukte, er geen spoor meer van ontdekte, en men tot nu toe niet eens weet wie hun bevelhebber was! Misschien echter verzwijgt men 't, wijl 't, volgens enkelen, de prins van Teck was. Intusschen zijn de Burgers aan dien kant voortgetrokken zelfs weer tot aan de Oranjerivier, 200 mijlen ver, en ze bedreigen over die lengte Roberts toevoer-spoorlijn. Wie weet of zij niet reeds hier of daar een brug in de lucht lieten springen en Roberts evengoed van toevoer van spijs en kruit beroofden, als zij hem de waterleiding bij Bloemfontein ontnamen.

De Engelschen laten slechts zoo weinig mogelijk door, of eerst later op hoop van herstel.

Slechts de Londensche *Telegraph* uit Bloemfontein meldt, „dat de Boeren een sterk laager bij Donkerpoort betrokken hebben, waardoor zij de verbinding Nauwpoort–Bloemfontein bedreigen. Donkerpoort ligt aan den spoorweg, even benoorden Norval-point, dus opmerkelijk diep zuidwaarts." Andere zoeken het bij Bloemfontein. In elk geval, de Engelschen moeten wijken.

Zóó wordt ook nu, Woensdag, geseind van drie verschillende zijden, dat de Burgers, met gering verlies, onder de Wet de Engelschen volkomen versloegen, zoodat zij 12 wagens, 600 dooden en gewonden en 900 gevangenen verloren. Het zou geschied zijn Zaterdag bij Meerkats-fontein. Doch Roberts seint het niet. Of is misschien zijn gemeenschap met het Noorden afgesneden?

Te Wepener, in de meest Zuid-oostelijke provincie van den Vrijstaat, konden de Engelsche troepen zich niet, zoo als elders soms, aan omsingeling door de Burgers onttrekken. Er wordt daar sedert Zaturdag hard gevochten. Van drie zijden vallen de Burgers met geschut het sterk verschanste garnizoen nu aan . . . . Van alle kanten komen, dank zij 't succes en den herlevenden moed, de Burgers, die zoogenaamd de wapenen neerlegden, weer op in de gelederen met hunne Mausers, die ze begraven hadden, en de paniek onder de Engelschgezinde vreemdelingen in den Vrijstaat wordt groot. Reeds moest Roberts, die in zijne nabijheid waren, zijn legerkamp een plaats gunnen. En uit het Zuiden bij de Oranjerivier wordt gemeld van dien kant: „In de districten Philippolis en Fauresmith heerscht groote onrust. Steyn's proclamatie wordt ver verspreid. Het Engelsche garnizoen is onlangs uit den omtrek teruggetrokken, waarop dadelijk groote roerigheid onder de Boeren ontstond.

De Engelsche bewoners wendden zich bezorgd tot de Britsche autoriteit te Springfontein, die beloofde onverwijld het noodige te doen om de bezorgdheid te doen wijken."

Een geheele divisie Engelschen trekt onder Rundle derwaarts om, zoo mogelijk de orde te herstellen. Maar 't wordt aldus een voor de Engelschen moeilijk vol te houden oorlog.

Ook bij Mafeking grijpen de Burgers weêr meer aan. Het eene bericht zegt: „Heden-morgen opende de vijand het vuur uit 7 kanonnen. Het was 't zwaarste bombardement sedert 't begin van het beleg. De Boeren vielen gelijktijdig het Noorderfront zoowel als de Zuidwestelijke posten aan." Met welken uitslag echter? . . .

Het andere bericht meldt: Van Mafeking wordt gemeld, dat benden gewapende Kaffers door de linien der Burgers trokken uit Mafeking in den nacht van 5 April. Zij werden gevolgd, omringd en toen met Maxims beschoten.

Daarna bestormden de Boeren de stelling. Er werden 34 Kaffers gedood. Zij vochten dapper."

En van het Zuid-westen wordt geseind, „dat oproerige Afrikaners van Canavon en Kenhardt de troepen van lord Methuen in den rug aanvallen," die met zijn hoofdmacht boven Kimberley reeds 14 dagen tevergeefs de Boeren aan de Vaalrivier zocht terug te drijven naar de Transvaal!

Men ziet. Haast overal verbetert zich de staat van zaken voor de Burgers en zitten de Engelschen meer of min in de klem.

Moge de Heere verder den strijd zegenen!

Het bezoek van Engelands Koningin aan *Ierland* viel in 't water. De toejuiching was kunstmatig, wijl door Regeerings goud gekocht. Het gros der Ieren zegt: „laat men eerst ons recht doen, alvorens in Z.-Afrika zoogenaamd voor 't recht te strijden!"

In *Noord-Amerika* neemt de sympathie voor de „Boers" ontzaglijk toe. Mac Kinley zal 't nu ook wel wat te benauwd krijgen.

De *Duitschers* hebben dezer dagen voor hen goed nieuws ontvangen.

Aan zeker gevoel van verrassing geeft de Berlijnsche pers uitdrukking over het officieele bezoek, dat keizer Frans Jozef van Oosteurijk tegen het begin van Mei aan het bevriende Duitsch-keizerlijke hof heeft aangekondigd.

In de verre van onbewolkte dagen, die wij beleven, heeft dit natuurlijk allicht eenige staatkundige beteekenis, hetgeen mede daaruit blijkt, dat de keizer zich door zijn minister van buitenlandsche zaken, graaf Goluchowski, laat vergezellen.

De bijna 70jarige vorst is een der peeten van den oudsten zoon van keizer Wilhelm en dus kan men de reis wel op rekening van vriendschappelijke gezindheid schrijven; bovendien is Wilhem II zoo vaak bij manoeuvres etc. de gast van zijn bondgenoot geweest, dat deze ook wel nogmaals naar Berlijn komen mag. Maar er zijn zooveel zaken, die een gedachtenwisseling der beide keizers waard zijn, dat niemand alleen gelooft aan een amicaal praatje. Als Afrika de wereld niet zoodanig in spanning hield, dan zou men reeds lang zich wat meer met het gescharrel van den Bulgaarschen vorst Ferdinand, die op alle wijzen bij den Czaar in het gevlei willen komen, hebben bezig gehouden. Ferdinand wil een Russische grootvorstin trouwen. Hij wil ook (zegt men) tot de Grieksche kerk overgaan en zich van zijn Turkschen leenheer zoo mogelijk geheel ontslaan. Is Bulgarije onrustig, dan wordt het ook dadelijk woelig in Macedonie en dan begint het ook bij den Servischen buurman te spoken

Het *Berl. Tgbl.* gelooft dat men de Balkan-zaken reeds te lang geïgnoreerd heeft en verwacht derhalve dat de Oostenrijksch-Hongaarsche souverein zich met den Duitschen keizer daarover beraden wil. Het vraagt reeds of Duitschland nogmaals als „eerlijk makelaar" zal moet optreden (men herinnert zich dat Bismarck in 1878 met deze beeldspraak zijn rol op het congres van Berlijn teekende). Dit is een lastig werk, als men noch Oostenrijk, noch Rusland voor 't hoofd wil stooten. Maar in de diplomatieke kringen te Berlijn wordt verzekerd dat men niets anti-Russisch in deze samenkomst zoeken moet. Want, dat de bezorgdheid over eerzuchtige plannen van den Czaar weder is geweken, blijkt overduidelijk uit den toon der Russische en Oostenrijksche bladen. Dat aan keizer Frans Jozef een uiterst hartlijke ontvangst bereid wordt, staat intusschen vast. Mocht men nu ook eens tot een besluit komen tegen Engeland's onrechtvaardigen oorlog. De gezanten der Burgers zijn reeds in Europa aangekomen. God zegene hen!

NOORDTZIJ.

Buitenlandsche Kerken.

Oostenrijk. De godsdienstige beweging tegengewerkt maar niet onderdrukt. Zoo van de zijde der regeering als der Roomsche kerk ondervindt de beweging in Ooste rijk allerhande tegenwerking. De tegenstand, die voor eenigen tijd scheen te verminderen, openbaart zich weer sterker. De Protestantsche predikers worden met smaad- en dreigbrieven overladen. Uit Bohemen komen berichten, dat het godsdienstonderwijs aan de kinderen verboden wordt, iets dat tot hiertoe nog niet geschiedde. Aan de vicarissen in twee Boheemsche steden is geweigerd als Oostenrijksche burgers erkend te worden. Uit Lagenau is voor de tweede maal de vicaris verdreven; was vóór eenige maanden Schneider genoodzaakt die plaats te verlaten, thans werd ook zijn opvolger Lemmer van daar verdreven. De gemeenteraad van Klostergrab heeft toestemming gegeven tot het bouwen van eene Protestantsche kerk, maar nu heeft het districtsbestuur die vergunning vernietigd. De politie legt de beweging overal moeielijkheden en hindernissen in den weg en deze doet dit onder den invloed van aanzienlijke Roomschen.

De „oesterreichische Protestant" die dit mededeelt, voegt er echter aan toe: „in weerwil van dit alles houden wij onze hoop voor de toekomst vast en zijn overtuigd, dat de beweging trots dien tegenstand in het minst niet tot stilstand zal komen."

In de *„Grazer Tagespost"* schrijft de dichter Peter Rosegger een stuk getiteld: „de Bijbel op den index." Hij doet dit naar aanleiding en ter bestrijding van hetgeen een ander blad geschreven had over eene Duitsche vertaling van den Bijbel door Leander van Esz, waarin deze genoemd werd „een slechte waar, wier verspreiding tegengestaan moest worden."

Rosegger zegt, dat Leander van Esz geen Protestant was, maar een Roomsche priester en professor in de theologie, wiens schriften grooten invloed hadden. Zijne Bijbelvertaling houdt zich streng aan den grondtekst, en is vroeger door vele Roomsche kerkvorsten en theologische faculteiten geapprobeerd en aanbevolen. Vorst-bisschop Sigismund te Weenen gaf in 1816 de volgende approbatie: „Wij hebben de Duitsche vertaling van het N. Testament van Carl en Leander van Esz nauwgezet gelezen en verklaren bij dezen, dat deze vertaling waardig is overal aanbevolen te worden."

Hier voegt Rosegger aan toe, dat dit alles geschied is vóór de afkondiging van het dogma der Onfeilbaarheid en de toen aanbevolene Bijbel wordt thans op den index geplaatst en het woord Gods „een slechte waar" genoemd.

Op dit schrijven komt het blad, dat zich aldus over den Bijbel uitgelaten heeft, terug. Rosegger zegt, dat dit blad de hulp ingeroepen heeft van een geleerde, een man van het vak, maar dat deze zijn protest tegen de uitdrukking „een slechte waar" nog meer versterkt en rechtvaardigt, omdat hij toegeeft, dat de vertaling van van Esz, werkelijk door vele kerkelijke autoriteiten is goedgekeurd, en dat de Pausen zich nooit openlijk tegen die aanbeveling verklaard hebben.

Ook heeft deze geleerde toegestemd, dat deze Bijbel in weerwil van die vroegere approbatie op den index geplaatst is, niet omdat hij slechter is dan eenige andere, maar omdat de kerk als een bizondere veiligheidsmaatregel het Bijbellezen aan het volk verbiedt.

Terecht besluit Rosegger, dat het nu boven allen twijfel zeker is, dat de Bijbel op den index staat en nu wil hij zonder theologiseeren en zonder proselietenmakerij over deze gewichtige aangelegenheid rustig voortschrijven.

Al die tegenstand zal ongetwijfeld het tegenovergestelde uitwerken van wat men beoogt. De aandacht zal meer op den Bijbel gevestigd worden en men mag verwachten, dat het schrijven van Rosegger veler oogen openen zal voor de waarheid.

In weerwil toch van hetgeen vanwege de kerk en de politie gedaan wordt, neemt de beweging nog steeds toe. De verbanning van den vicaris Lemmer te Langenau heeft te dier plaatse ten gevolge gehad, dat zich 28 personen van de Roomsche kerk afgescheiden en zich bij de Luthersche kerk aangesloten hebben. De meesten hunner waren, hoewel van de dwalingen van Rome overtuigd, toch nog sterk gehecht aan de de Roomsche kerk, en de verbanning van Lemmer heeft hen tot het breken met Rome gebracht. Ook in de omgeving van Langenau heeft deze vervolging zeer ten gunste van de beweging gewerkt.

De predikant Bräunlich heeft te Berlijn eene voordracht gehouden over de godsdienstige beweging in Oostenrijk en daar door tal van cijfers aangetoond, dat al de tegenwerking niet beletten kan, dat dagelijks tal van Roomschen tot de Luthersche kerk overgaan. Getallen behagen velen niet, omdat zij dor en droog zijn, daarom zullen wij ze niet overnemen, toch willen wij een paar cijfers noemen, omdat zij, hoe dor ook, toch van leven getuigen. Alleen in de provincie Westbohemen zijn in het eerste jaar der opwekking van Januari 1899 — Januari 1900 2794 personen tot de Luthersche kerk toegetreden.

Portugal. In Portugal schijnt het voor de vrijheid van godsdienst ook beter te worden. De wettelijke bepalingen, waarbij de openbare godsdienstoefeningen der Protestanten verboden zijn, zijn buiten werking gesteld. De Protestansche scholen zijn overvol, en een schoolinspecteur heeft eene Protestantsche school voor de beste in het geheele land verklaard.

Vele jonge mannen hebben hunne begeerte te kennen gegeven, om predikant in de Protestantsche kerk te worden. Vooral in den middenstand vindt men bizondere belangstelling voor Gods Woord. De vervolging heeft opgehouden; mannen van invloed hebben gezegd, dat geen Portugees meer verdrukt zal worden om zijne godsdienstige overtuiging.

Men is er echter nog niet geheel gerust, omdat de wettelijke bepalingen, die de vrijheid van godsdienst verboden, wel buiten werking zijn gesteld, maar nog niet opgeheven. Zoo lang zij bestaan blijven, kunnen zij vroeg of laat gemakkelijk weer gehandhaafd worden, en daarvoor bestaat werkelijk gevaar, omdat vele Portugeezen fanatieke aanhangers van Rome en dus even groote vijanden van Gods Woord zijn, die de verbreiding van dat Woord op alle mogelijke wijze zouden willen tegengaan.

Breke het licht des Evangelies onder het van Gods Woord vervreemde Portugeesche volk met kracht door.

SCHOLTEN.

„Ons Parool" van 4 April j.l. meldt, dat aan meer dan 3000 predikanten in Engeland, Schotland en Ierland een artikel „Voor Gerechtigheid en Vrede" is toegezonden, onder begeleidend schrijven van Ds. M. Mooij te Dordrecht. Deze heeft hierop reeds eenige antwoorden ontvangen van predikanten, waarvan er een in dat Nr. afgedrukt is. Hieruit blijkt weer, dat volstrekt niet alle leeraren het met den onrechtvaardigen oorlog eens zijn, maar dat velen dien streng afkeuren, en zuchten onder den druk op het vrije woord.

Ingezonden.

Een School met den Bijbel te Ureterp c.a.

O, wat krijgt men vaak aanvragen om hulp tot stichtingen en instandhouding van eene Christelijke school. En ach, wat moet men vaak zuchten: *„och, kon men er aan helpen!"*

En zoo zal men ook wel doen bij 't ontvangen van aanvragen om hulp aan die van hier. Doch, wie kan nalaten te vragen, dewijl de school even noodig is als de kerk? Hoe meer men dit geloofde in deze plaats, hoe meer men zijn best deed om er aan te kunnen komen. Men vindt hier menschen, van welke men 't nooit dacht, dat ze er iets voor over zouden hebben en die toch circa twee honderd gulden bijdragen voor schoolbouw. Ja er zijn, die nooit naar een Bijbel noch kerk omzien en toch meedoen willen. Het schijnt, dat God in dezen armen Zuid-Oosthoek van Friesland de gebeden om een Chr. school ook te dezer plaats verhoort. En dewijl de kerk in de laatste jaren vooruitging, kwam er ook meer hope voor eene school. Het is echter nog eene zware taak om aan den gang te komen, omdat er nog al eenige honderden guldens meer noodig zijn, dan wij bijeenbrengen kunnen. Vandaar dat we de handen uitstrekken zelfs tot in Amerika toe. En dus zou ik wel willen, dat *de Bazuin* dit mijn schrijven opnam. Wij hebben velen van ons volk derwaarts zien heengaan. En van ouds wel vrienden van wie we weten, dat ze welvarend zijn en ook belangstellend. Wie weet, of zij er niet mede aan zullen helpen in hun arm vaderland. En wie weet, hoeveel zegen er wel op rusten zou.

Want welk een groote en rijke zegen is er niet gekomen op het geven in Gods huis ook ten tijde van Hizkia 2 Kron. 29.

We meenen 't ook hier al te merken dat, hoe meer men over heeft voor kerk en school, hoe beter men bestaan kan op financieel gebied. B.v. toen men geen kind naar de Chr. school (o.a. als die in Drachten) zond, (er gaan al vele jaren lang wel heen), toen had men veel minder dan nu. Vandaar dat de bevinding ook zoo hope werkt. Het zou te wenschen zijn, dat men nog dit jaar zulk eene school kon openen, want er is een groot aantal kinderen, dat gereed is binnen te komen. Misschien wel tot honderd en zeventig toe. En och, late men dit volk toch niet langer naar eene school gaan, in welke zijn Schepper enz. geen plaats vergund wordt! Men ziet in een Duitsch jaarboekje een plaatje, dat een meisje vertoont met een Bijbel en liederenboek weenend naar huis gaande, omdat zij er niet meê in die school gelaten werd of er uit gedreven! Die plaat zinspeelt op de Nederlandsche staatsschool. Wie zou geen medelijden met zulk een weenend meisje gevoelen?

En zoo moet men zeggen: o, ontfermt u over de weenende kinderen! Zoo gij iets kunt, wilt helpen, opdat hunne zielen niet vermoord worden door de oude slang, die wel plaats is vergund in de Bijbellooze scholen!

Zij zijn geene letterfabrieken of dergelijke maar opvoedingshuizen; welnu, indien ze dáár geen Christelijk voedsel ontvangen dan anti-Christelijk — tot hunne schade; en dan ook nog tot hunne schande; want waar de wet van God niet wordt ingescherpt, daar wordt zedeloosheid gekweekt. De staatsschool is goddeloozer dan de kazerne, want in de laatste is geen godsdienst verboden. Wie durft wagen zijne kinderen te laten gaan naar eene goddelooze school? God is er wel in, maar men wil Hem daar geen Meester laten! Men heeft aldaar wel gaven van God tot onderwijs-geven in lezen, schrijven, rekenen enz. maar men mag Hem er dáár niet voor danken!

Wij willen die schoolgebouwen wel hebben, maar: om er Christelijk onderwijs in te geven; wilde de staat ons die gebouwen maar afstaan, dan waren we geholpen. Maar, maar dat wil hij niet en daarom vragen wij, treurend, om een aalmoes voor arme kinderen. Gaarne zagen wij nog dit jaar de bede verhoord. Geene tientallen jaren zal ik ze er zien heengaan, maar wensch toch nog lang te mogen medewerken tot redding van hunne zielen.

Het is ons niet te doen om *genot* maar om Gods *gebod*. Met den wensch dat men in *Amerika* bijdragen mocht kunnen zenden aan *Mr. L. M. Aardema*, te *Alamosa Colorado* — en zoo in Nederland aan bekende adressen,

G. VAN WAGENINGEN.

Ureterp a.d. Vaart,
27 Maart 1900.

Aan den „Begunstiger" van de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden Grondslag.
Geachte Hoofdredacteur!

Vergun mij een woordje tot den bovengenoemden „begunstiger", die 10 Maart in uw blad eenige bespiegelingen gaf over Dr. H. H. Kuyper's uitdrukking: „de eenige Calvinistische Hoogeschool in ons Vaderland" (n. l. de Vrije Universiteit.)

De „begunstiger" kwam tot de meening, dat door deze uitdrukking de Theol. School van Kampen werd afgeduwd van het *hooger*-onderwijs-terrein; en hij knoopte daar heel een reeks van *eigenaardige* beschouwingen aan vast.

Nu zij het mij vergund, er even op te wijzen, dat die meening op vergissing berust. De *Hoog*leeraar H. H. Kuyper sprak nog onlangs in *„Hollands Kerkblad"* van Prof. Biesterveld als zijn *collega*. Geeft nu Prof. Biesterveld geen *hooger* onderwijs, dan geeft Prof. H. H. Kuyper het volgens zijne eigen woorden ook niet. En geeft Prof. H. H. Kuyper *hooger* onderwijs, dan geeft zijn „collega" Biesterveld het ook. Dit laatste is natuurlijk het geval; vitterijen over dat punt zijn totaal overbodig; en we zien dan ook, dat Dr. H. H. Kuyper in de *„Friesche Kerkbode"* telkens spreekt van de *Hoog*leeraren van Kampen. De meening van den „begunstiger" berust op vergissing, en daarmeê vervalt ook heel de reeks van beschouwingen, die hij er aan vastknoopte.

Hiermeê zou ik kunnen eindigen, indien ik nog niet een woordje tot den „begunstiger" had, bepaaldelijk in zijn qualiteit als *begunstiger*.

Blijkens zijn „Ingezonden Stuk" n.l. bleek hij de oprichting van een litterarische en een juridische Faculteit *bij* de Theol. School te Kampen niet moeilijk te achten. Hij *noemt* zelfs Dr. Nieuwhuis (die het zelf wel minder gepast zal gevonden hebben, dat zijn naam hier zoo *noodeloos* bij gehaald werd, naast de litterarische Faculteit der Vrije Universiteit,) als geschikt voor het verrichten der werkzaamheden van een litt. Faculteit. En voor een jurid. Faculteit zou ook wel *'n jurist* te vinden zijn.

Nu wil ik veronderstellen, dat hij mannen op 't oog heeft, die ook werkelijk bekwaam zijn voor het werk, dat hij ze bedoelt op te leggen. Want zelf zal hij wel toestemmen, dat met de benoeming van een of anderen litterator of jurist nog geen Faculteiten gevormd zijn. Immers, waar gaat het hier om? Om het werk te verrichten van *'n litterator* of *'n jurist?* Neen, maar van een litterarisch en van een juridisch *Hoogleeraar*.

Ja, meer nog, veel meer: het komt er hier op aan om het werk van een litterarische en een juridische *Faculteit* te verrichten *in die mate*, dat de Faculteit, al is ze veel te zwak bezet, nog *met eere* een *Faculteit* mag heeten. Om niets minder gaat het.

En de benoeming van een of anderen litterator of jurist zou zeker al bitter weinig geven. Wel geen enkel student zou zich aanmelden en zich wagen aan de experimenten van zulke *Hoogleeraar-gemaakte* litteratoren en juristen. Het zou zelfs de vraag zijn, of zulke gemaakte Hoogleeraars nog dienst konden doen als repetitor voor Gereformeerde studenten aan Overheidsuniversiteiten. En de litterarische en juridische Faculteiten van de Vrije Universiteit waren zeker ook al lang in het niet verzonken, als hare Hoogleeraren niet op zoo meesterlijke wijze de vereischte werkzaamheden wisten waar te nemen, de vereischte wetenschappelijke *materie* te geven, en de studenten gereed te maken voor examens *ook* aan de Overheidsuniversiteiten, *zonder hier de colleges te hebben bijgewoond.*

Veronderstellende nu, dat de „begunstiger" zulke Faculteiten heeft bedoeld en zulke daarvoor bekwame mannen, dan zij het mij vergund te vragen, of deze *„begunstiger"* wel zijn plichten ten opzichte van de „Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag" is nagekomen? Want het is toch een feit, dat deze Vereeniging al jaren lang naar nieuwe *Hoogleeraren* heeft uitgezien, maar ze nooit heeft gevonden. En nu treffen we hier zoo opeens een man aan, die kans ziet, niet maar tot aanwijzing van nieuwe *Hoogleeraren*, maar tot oprichting van nieuwe *Faculteiten*, bij de Theol. School. Doch een man, die zulks aan de Vereeniging voor Hooger Onderwijs *nooit* heeft gemeld!

En deze man is nog wel een „begunstiger" der Vereeniging. Dat een *„tegenstander"* der Vereeniging zich onthield van aanwijzing, ook waar hij geschikte mannen *wist*, laat zich verstaan. Maar een *„begunstiger"*?

Mijnheer de Hoofdredacteur, deze „begunstiger" heeft zijn plicht niet gedaan. Hij is geen *volledig* begunstiger. En ik wensch omtrent zijn „begunstigerschap" een 4-tal opmerkingen te maken:

1° Dat hij, als „begunstiger", de Vrije Universiteit *niet begunstigt* door aanwijzing van noodige Hoogleeraren.

2° Dat hij, als „begunstiger", de Vrije Universiteit *niet begunstigt* met zijn gebed, daar hij uiteraard niet meer bidden kan en mag om datgene, waarvan hij weet, dat God het reeds gaf.

3° Dat hij, als „begunstiger", de Vrije Universiteit *alleen begunstigt* met wat goud of zilver.

4° Dat als de Vrije Universiteit enkel zulke „begunstigers" had, haar doodsure dra genaderd zou zijn.

H.

S., 4 April 1900.

Boekaankondiging.

De Jongelingsvereeniging en de Kerk, door P. Biesterveld, Hoogl. aan de Theol. School te Kampen. Uitgave van den Ned. Bond van Jongelingsvereenigingen op Geref. grondslag. Kampen, J. H. Kok, 1900.

De Bond van Geref. Jongelingsvereenigingen gevoelde behoefte aan helderder inzicht in de verhouding, welke tusschen de kerk en de vereenigingen behoort te bestaan, en richtte aan Prof. Biesterveld het verzoek om daarover eene brochure te schrijven.

Deze zag thans het licht. Prof. Biesterveld wijst daarin allereerst den stand van het vraagstuk aan en gaat daartoe de geschiedenis en de uitbreiding der Jongelingsvereenigingen na.

Dan ontwikkelt hij de beginselen, die bij de verhouding van kerk en vereeniging leiding hebben te geven en stelt daartoe het wezen en de taak der kerk en ook die van de Jongelingsvereenigingen in het licht.

En eindelijk leidt hij uit die beginselen af, hoe de verhouding van kerk en vereenigingen practisch geregeld moet worden.

De conclusie is, dat de Jongelingsvereeniging, zich houdende op haar terrein, om n. l. den jongeling te vormen voor zijne taak in de toekomst, de kerk eere en haar toezicht erkenne, en dat de kerk haar toezicht alleen late gaan over het confessioneel karakter van de vereeniging en dit het best oefenen kan door daartoe aangewezen deputaten.

Dit korte overzicht van den inhoud toont de belangrijkheid der helder geschreven en net uitgevoerde brochure. Er is stof te over in voor eene geanimeerde, leerrijke discussie op den Bondsdag, al zullen de hoofdstellingen van Prof. B. zeker bij niemand, althans niet bij mannen van Geref. belijdenis bezwaar vinden. Moge het boek van Prof. B. bijdragen tot betere verstandhouding van kerk en vereeniging.

De Crisis in Zuid-Afrika door Dr. A. Kuyper. Uit de „Revue des deux Mondes" vertaald door C. K. Elout. Amsterdam 1900.

Toen het artikel van Dr. Kuyper in de *Revue* verscheen, heeft *de Bazuin* er terstond de aandacht op gevestigd. Thans verheugt zij zich, de schoone Hollandsche vertaling te mogen aankondigen. Tot haar aanbeveling behoeft niets meer gezegd te worden. De studie van Dr. Kuyper is in één woord een meesterlijk pleidooi voor de rechten van Zuid-Afrika tegen het Imperialisme van Engeland. Laten allen ze lezen en herlezen!

Het Land van Kruger en Steyn, door J. N. van Hesteren, eerste aflevering. Utrecht, J. C. van der Stal, 1900.

Schrijver en Uitgever meenden, dat het Nederlandsche volk behoefte heeft aan een werk, dat de vroegere geschiedenis van de thans in den oorlog tegen Engeland verbonden Republieken verhaalt. Aller oogen zijn thans wel naar Zuid-Afrika gericht. Maar velen kennen toch de geschiedenis van Zuid-Afrika en van onze stamverwanten aldaar niet, of althans slechts in zeer geringe mate. Deze opmerking is juist. En daarom verdient de onderneming steun, om een boek het

licht te doen zien, dat heel de historie der Hollandsche Afrikaanders verhaalt van hunne vestiging in Afrika af tot op den dag van heden toe. Het werk verschijnt in 25 afleveringen van 16 bladzijden. Iedere week verschijnt er één aflevering, die tien cents kost.

Binnen den tijd van ongeveer drie maanden kan men dus tegen den geringen prijs van f 2.50 in het bezit komen van een werk, dat heel de geschiedenis van onze stamverwanten in Zuid-Afrika behandelt.

—

Kleine Aardrijkskunde van Palestina met honderd vragen en opgaven door Joh. Staal, hoofd eener Christelijke school te Aalten. Doetinchem, W. H. Zurich 1899. *Prijs* 15 *cent.*

De titel zegt duidelijk, wat het boekje bevat. Het bedoelt bij leerlingen van de gewone lagere school zooveel kennis aan te brengen, dat bij het onderwijs in de Bijbelsche geschiedenis met vrucht eene kaart van Palestina kan gebruikt worden. En daaraan beantwoordt dit boekje. Als de lessen eerst met de leerlingen behandeld zijn, kunnen zij zonder moeite de vragen beantwoorden, die aan het einde worden opgegeven.

—

Licht en Schaduw. Eene vertelling van Joh. van der Bil. Middelburg, K. le Cointre, 1900.

Dit boekje van 35 bladzijden bevat eene goedgeslaagde vertelling van een huisvader, die eerst door den dood zijne goede, vrome vrouw verliest, voorts door een tweede, ongelukkig huwelijk tot ellende gebracht wordt, maar dan door den invloed zijner kinderen na den dood zijner tweede vrouw weder op den rechten weg komt. Het is een kort verhaal van heel gewone gebeurtenissen maar het is niet zonder talent geschreven en zal bij de lezing op velen indruk maken.

—

Excelsior, Geïllustreerd Tijdschrift voor het Nederlandsche volk onder redactie van A. J. Hoogenbirk en J. A. Wormser.

Dit Tijdschrift is met 1 Jan. l.l. reeds zijn zestienden jaargang ingegaan en wordt daarom langzamerhand in vele Christelijke gezinnen een oude en ook een goede bekende.

Thans wint het in belangrijkheid nog door de stukken: Uit Zuid-Afrika, die de heer Wormser erin schrijft. Het Tijdschrift behield en won vrienden, ondervond medewerking en steun, en blijft steeds de leuze getrouw: Excelsior, voorwaarts in des Heeren kracht.

—

Troffel en Zwaard. Tweemaandelijksch Tijdschrift uitgegeven door en onder de redactie van het Comité tot verspreiding van de beginselen der Confessioneele Vereeniging met medewerking van andere Godgeleerden. Utrecht, Bijleveld.

Op dit Tijdschrift vestigen wij gaarne de aandacht. Het wordt uitgegeven door broeders, die wel kerkelijk van ons verschillen, maar overigens met ons op denzelfden grondslag van belijdenis staan. Thans gaat het reeds zijn derden jaargang in. De eerste aflevering van dezen jaargang bevat, behalve het reeds in *de Bazuin* besproken artikel van Ds. Ruys over den doop: Een Macedonische roepstem door Dr. Hoedemaker (bespreking van een Fransch boek, dat het doodvonnis uitspreekt over de moderne maatschappij;) de inleiding tot eene Geschiedenis der Conf. Vereeniging door Dr. Kromsigt; een historisch overzicht van de zegels en zinnebeelden der Ned. Herv. kerk door J. H. Geselschap; een brief van Wernerus Helmichius door Dr. E. J. W. Posthumus Meijjes; eene legende (n.l. dat Jezus na de opstanding met zijn lichaam door gesloten deuren heengedrongen zou zijn) door C. J. S. D. en voorts verschillende boekaankondigingen, van Doumergue's werk over Calvijn, van Bavincks rede over het Doctoren-ambt (waarop wij terugkomen) enz. Men ziet, een belangrijke aflevering. En zoo verschijnen er meer. Van harte hoop ik, dat men ook in onze kringen van dit Tijdschrift kennis zal nemen en dat het met het onzerzijds uitgegeven *Tijdschrift voor Geref. Theol.* zooveel mogelijk in één geest moge saamwerken.

BAVINCK.

ADVERTENTIEN.

Langs dezen betuigen wij onzen **dank** aan Familie, Vrienden en Bekenden, die hunne deelneming hebben betoond met het overlijden van onzen geliefden Echtgenoot en Vader.

Wed. JB. PRINS Pz
en Kinderen.

ANDIJK, April 1900.

Den 1 April overleed, in den gezegenden ouderdom van 85 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder

Zwaantje Lanning,

WED. ALBERT DENING.

De wetenschap die zij bezat en waarvan zij ook in de laatste dagen getuigde n.l. het eigendom van Jezus te zijn, deed haar blijmoedig uitzien naar het uur harer ontbinding, om dan met al de verlosten God eeuwig in volmaaktheid te dienen.

Dit troost ons, en lenigt onze droefheid.

L. DENING.
J. DENING.
H. DENING,
geb WIGGERS.
W. BANTING.
J. BANTING,
geb. DENING
H. RENTING GZN.
G. RENTING,
geb DENING.

SLEEN,
9 April 1900.

Tot onze diepe droefheid ontsliep heden zacht en kalm in haren Heer en Heiland mijne teeder beminde Echtgenoote, onze lieve Moeder

HENDRINA VAN 'T LINDENHOUT—
SIPMAN,

in den ouderdom van bijna 64 jaar

Neerbosch
J VAN 'T LINDENHOUT.
Rees a/d Rijn
D. TJESSINGA—
VAN 'T LINDENHOUT.
B. TJESSINGA
Nijmegen
D. VAN 'T LINDENHOUT.
C. M. VAN 'T LINDENHOUT—
KOPER.
Neerbosch
JB. VAN 'T LINDENHOUT
A. C. M. VAN 'T LINDENHOUT—
KOPER.
Meppel
A. M. LINGMONT—
VAN 'T LINDENHOUT
Dr. W. LINGMONT.

NEERBOSCH,
4 April 1900

De Heere nam heden onze lieve

CATHARINA HARMINA,

in den leeftijd van ruim 10 maanden, tot zich. De belofte van zijn genadeverbond is onze vertroosting.

J. GOMMER,
V. D. M.
R. C. GOMMER—
RENTING.

AALTEN,
7 April 1900

Heden is te Almkerk, in den gezegenden ouderdom van bijna 81 jaar, overleden onze geliefde Tante

Margretha de Jong.

Reeds lang had zij begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn.

Thans heeft ze haar wensch verkregen en is zij ingegaan in de rust, die er overblijft voor al het volk van God.

D. A. MULDER—
DE JONG.
A. MULDER.

Pastorie SCHOONREWOERD,
8 April 1900.

STEENWIJKER

BEDDENFABRIEK,

Gezuiverde, Gewasschen en Gestoomde nieuwe Veeren,

opgericht 1899, levert franco: No 1. **Het nieuwe Reclamebed,** bestaande uit 2 persoons veerenbed, inh. 50 pd. veeren, 30 pd in 't bed, 1 peluw 8 pd. en 4 kussens elk 3 pd, van ondoordringbare linnentijk, 1 wollen- of fantasiedeken, 1 gewatteerde en een moltondeken, overtrek voor bed en peluw, voor **f 35,—.**

No. 2. **Een extra 2-persoons Bed,** inhoudende 42 pd. veeren, 26 pd. in 't bed, 1 peluw 6 pd, 4 kussens, elk $2^1/_2$ pd., van ondoordringbare linnentijk, 1 wollen of fantasiedeken, 1 gewatteerde en 1 moltondeken, overtrek voor bed en peluw; ook alles te zamen voor **f 35,—.**

Wie nu een van deze koopt, ontvangt voor f 2,— 2 halve matrassen toe.

VEEREN à 35, 40, 45, 50, 60, 70, 80, 100 en 120 cent het pond.

Prima zuivere Kapok. Wie nu een **Kapokbed** verlangt, ontvangt bed, peluw en 2 kussens, storetijk en 1 wollen- of fantasiedeken, 1 gewatteerde en 1 moltondeken en overtrek voor bed en peluw, voor **f 25,—.**

Ieder Bed wordt in een kist verpakt.

Er is nog nooit eenige aanmerking gemaakt.

Met aanbeveling,

J. KETEL Rz.,
Z/z. Markt, Steenwijk.

P.S. Veeren tot in de fijnste soorten voorradig, rembours, vrij zicht en monsters Gratis.

TE KOOP

voor bijlliken prijs een zeer groote

AMERIKAANSCHE KACHEL,

zeer geschikt voor groote zaal of kleine kerk. Te bevragen onder motto **„Helios"** aan den Uitgever van *de Bazuin* te KAMPEN.

Voor billijken prijs **TE KOOP aangeboden**

HET ORGEL,

zich bevindende in de Gereformeerde kerk, Nobelstraat te 's-GRAVENHAGE. Te bevragen bij den ondergeteekende H. G VAN GIJN, v. Bijlandstraat 30, 's-GRAVENHAGE.

Boek- en Handelsdrukkerij
VAN DE
Uitgeversmaatschappij »DE VECHT"
Breukelen. Direct. P. MOBACH.
(Uitgave van het Geref. Traktaatgenootschap »FILIPPUS")
Beveelt zich beleefd aan voor de levering van alle voorkomende Drukwerken.
Fraai werk. Vlugge bediening.
Concurreerende prijzen.

VEREENIGING CHRISTELIJKE BIBLIOTHEEK

gevestigd te Nijkerk.

Heden verscheen als 4e deel van den 3en jaargang:

VOOR VRIJHEID EN RECHT

door A. v. d. FLIER.

$25^1/_2$ vel = 408 bladzijden.

Prijs *f* 2,50 ingen.; *f* 2,90 geb.

De contributie voor leden der vereeniging is *f* 5,— per jaar, waarvoor elk lid minstens 100 vel druks ontvangt. Zij betalen dus slechts *f* 0,05 per vel, d i. voor het heden verschenen boek *f* 1,27⁵ ingen.; *f* 1,62⁵ geb. Wie zich thans bij zijn boekhandelaar of bij den uitgever als lid laat inschrijven ontvangt onmiddellijk

dl. 1. SCHRÖDER: *Op Jezus zien,*
dl. 2. MANN: *Dominéestypen,*
dl. 3. *Onze Christelijke feestdagen,*
dl. 4. v. D. FLIER: *Voor vrijheid en recht,*

en de volgende deelen geregeld bij verschijning.

Het uitvoerige prospectus wordt op aanvrage onmiddellijk toegezonden door den uitgever

G. F. CALLENBACH
te NIJKERK.

PETRUS IMMENS.
De Godvruchtige Avondmaalganger.

Nieuwe spelling, 500 bldz, **f 1,80.**

Wie postwissel **f 1,80** zendt, waarbij staat: »IMMENS" aan **T. SLAGTER,** Boekh. te **Kollum,** ontvangt gratis hierbij: *N. Hall.* Het komen tot Jezus; *Richard Baxter.* Wat is de hemel?; *Costerus.* De getrouwe predikant. Merkwaardige naar waarheid geschetste tafereelen en lotgevallen, 2 dln.

Dus **6 mooie boeken** voor **f 1,80.**

Bij den uitgever G. F. CALLENBACH te Nijkerk is verschenen:

Een Schipbreukeling

door G. C. HOOGEWERFF.
Tweede druk.
Met 8 illustraties.

Prijs ing. *f* 0,90; geb. *f* 1,25

Door vele bladen werd dit boek gelijk gesteld met, door sommige zelfs hooger genoemd dan de bekende jongensboeken van FARRAR. In ieder geval is het aantrekkelijk dat dit verhaal niet in den vreemde, maar op Nederlandschen bodem handelt.

Men geve het iederen Nederlandschen jongen in handen.

Bij den uitgever A. GEZELLE MEERBURG te *Heusden* verschijnt elke maand:

Wat zegt de Schrift?

Maandblad tot bevordering van het rechte lezen en uitleggen van Gods Woord,

onder redactie van Prof. **L. LINDEBOOM,** Hoogleeraar a/d Theol School te *Kampen.*

Elk No. bevat 16 bladz. van 2 kolommen, in royaal 8o formaat, en is voorzien van een omslag. Bij No. 12 wordt gratis een stevige omslag met register toegezonden.

Reeds 3 No's. zijn verschenen.

De prijs is slechts *f* 1,50 per jaar, franco per post. Men kan inteekening zenden rechtstreeks aan den uitgever, en ook door een solieden boekhandelaar.

Is verschenen bij FISSCHER Boekhandel UTRECHT:

Salomo's Hooglied 2e deel.

ELF LEERREDENEN over het vierde, vijfde en zesde hoofdstuk, van **Ds. H. HOEKSTRA** te ARNHEM.

Prijs ***f* 1,50,** in linnenband ***f* 1,80.**

Na ontvangst van postwissel franco toezending.

Bij D. A. DAAMEN te ROTTERDAM

is verschenen: een belangrijke nieuwe uitgaaf, welke bij de meeste Boekhandelaars voorhanden is en ter inzage te bekomen n. l. het EERSTE deel van

Het Leven van C. H. Spurgeon.

een werk, dat ongetwijfeld ieder die belangstelt in de dingen, die het Koninkrijk Gods aangaan, gaarne zal willen bezitten. Wie kennis maakte met de voortreffelijke geschriften van dezen prediker bij uitnemendheid, die voor zeer velen ook in ons land ten zegen is gesteld en duizenden heeft getroost en gesticht, zal zeker van zijn zoo rijk begenadigd, merkwaardig leven iets meer willen weten.

Welnu, bovenvermeld boek bevat daarvan de uitvoerige geschiedenis, **door hemzelven beschreven,** met platen en portretten versierd, tegen uiterst lagen prijs.

Men vrage bij zijn Boekhandelaar of den Uitgever het **Prospectus** aan, waarin alle bijzonderheden zijn vermeld.

Bij den uitgever **G. F. CALLENBACH** te **Nijkerk** is verschenen:

de **tweede druk** van

BETER DAN ROBIJNEN

DOOR

DR. A. J. TH. JONKER.

Prijs ing. *f* 1,—; geb. *f* 1,40.

Dat van dit boek in zoo korten tijd een tweede druk noodig bleek zal wel niemand verwonderen. Dr. Jonkers beeldrijke, forsche, doordringende stijl — maar meer nog misschien des schrijvers diepe blik en meevoelende ziel nemen den lezer geheel in.

Er gaat kracht uit van dit boek.

Bij den uitgever **G. F. CALLENBACH** te **Nijkerk** is verschenen:

Thomas Carlyle

DOOR

Dr. F. van Gheel Gildemeester.

Prijs ing. *f* 1,50; geb. *f* 1,90.

Ieder kent den naam van Thomas Carlyle; menigeen ook niet veel meer. In bovengenoemd boek gaat de schrijver Carlyle's leven na, en tracht diens werken te doen begrijpen door hen, die iets meer willen leeren kennen van dezen profeet der negentiende eeuw.

DE KAMPER
BOEK- EN STEENDRUKKERIJ
van ZALSMAN

is het ***beste adres*** voor ***alle soorten drukwerk.***

Rekeningen, nota's, kwitanties, briefhoofden, briefkaarten, enveloppes, adviesbriefkaarten, naamkaartjes, wissels, circulaires, programma's enz. enz. worden net, vlug en goedkoop franco geleverd door het geheele rijk.

Bij ZALSMAN te KAMPEN is verschenen:

FEESTSTOFFEN

DOOR

S. VAN VELZEN,
in leven Hoogleeraar aan de Theol. School.

TWEEDE DRUK. 289 BLADZ. f 1,00

Deze beroemde bundel Feeststoffen kostte vroeger f 1,75. De tweede druk, met zeer duidelijke letter, slechts ***f* 1,00.**

Alle Boekh. nemen bestellingen aan. Na ontvangst van postwissel ***f* 1,—** wordt het ***franco*** verzonden door den uitgever.

T. SLAGTER te KOLLUM debiteert met succes:

GERARD GALAMA.

Ernst en Humor.

Christ. Voordrachten, Samenspraken en Zangstukjes

op **groene, koperen, zilveren** en **gouden bruiloften.**

170 bladz. f 1,—.

Bij ZALSMAN te KAMPEN is verschenen:

DE GELOOFSBELIJDENIS

DER

Nederl. Gereform. Kerk,

TOEGELICHT DOOR

W. H. GISPEN.

VIERDE DRUK.

***f* 1,50.**

Bij den uitgever **G. F. CALLENBACH** te **Nijkerk** is verschenen:

Kinderen huns tijds.

EEN BOEK ZONDER NAMEN EN JAARTALLEN

door A. J. HOOGENBIRK.
Tweede druk.

Geïllustreerd door H. J. WOLTER.

Prijs ingen. *f* 1,50; geb. *f* 1,90.

Een veelbesproken boek, waarvan de aanzienlijke oplage in zeer korten tijd was uitverkocht.

Over weinig boeken werd bij de verschijning zóóveel en zóó verschillend geschreven en gesproken.

Men leze dit boek, dat zeer zeker onder de *boeken van beteekenis* mag gerangschikt worden.

Bij ZALSMAN te KAMPEN is verschenen:

VIER- EN FEESTDAGEN

ACHT LEERREDENEN

DOOR

J. J. Westerbeek van Eerten B.Jz.
Pred. te Kampen.

Prijs f —,75.

Bij den uitgever **G. F. CALLENBACH** te **Nijkerk** is verschenen:

DENKT AAN UWE BELIJDENIS.

Een woord aan jeugdige leden der gemeente, na het afleggen hunner geloofsbelijdenis,

DOOR

W. H. GISPEN.

Prijs 25 Cent; 10 Ex. à $22^1/_2$ Ct. 25 Ex. à 20 Ct; 50 Ex. à $17^1/_2$ Ct. 100 Ex. à 15 ct.

BESTUUR EN AANMOEDIGING

VOOR IEDER

die ernstig de zaligheid zoekt.

DOOR

J. A. JAMES.

Vierde druk. 60 cent.

Bij getallen tegen verminderden prijs.

Wie durft mij vertrouwen? Die zal niet teleurgesteld uitkomen!

Ik moet kort zijn om advertentiegelden te besparen, anders zou ik gaarne, ja zeer gaarne, al de titels willen opnoemen. Want wat ik nu doe, is nog nooit gebeurd en zal ook nimmer weer kunnen gebeuren. Ik heb 100 pakketten gereed liggen van **f 1,10,** bevattende 1 jaarg. De Kindervriend met platen, verhalen, raadsels enz. prijs f 1,— en 30 Chr. Boekjes, o.a van: *v. d. Hoorn, Mossel, Mollet, v. d. Maas, Anthonius, Aldershoff, Willems, Jonker, Magendans, Luitingh,* enz. enz.

Ja, **30,** zegge dertig boekjes van 8 tot 24 bladz., alle beslist Christelijk. Wie dit pakket heeft ontvangen en niet naar genoegen is, kan hetzelve terugzenden en men ontvangt het geld franco terug.

Zend postwissel **f 1,10,** motto »VERTROUWEN", aan **T. SLAGTER** te **Kollum.** Franco thuis.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:

Door Ds. W. Fokkens te Stadskanaal f 16.50; door Ds. W. B. Renkema te Rijnsburg f 6.50; door den heer H. Th. Lijberse te Arnhem (restant) f 18.50; door Ds. B. B. v. d. Hoorn te Domburg f 5.50; door Dr. C. C. Schot Czn. te Hardenberg f 30.50; van Ds B. van der Werff te Grootegast f 1.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit.)

Van de Geref. kerk te Huizen (halve coll.) f 3.13½; van idem te Watergraafsmeer f 5; van idem te Ooltgensplaat f 4; van idem te Sloterdijk f 3.37; van idem te Overtoom (halve coll.) f 18.80; van idem te Wildervank f 20.25; van idem te Niewe-Pekela f 10.78; van idem te Onstwedde f 6.12; van idem te Onstweddermussel f 2.25; van idem te Musselkanaal f 5.50; van idem te Emmercompascuum f 1.18; van idem te Weerdingermond f 2.78; van idem te Veelthermond f 2.40; van idem te Nieuwbuinen f 4.72; van idem te Stadskanaal f 10.08; van idem te Haarlem B f 5.

Aan Schenkingen:

Van T. S. te den Haag (een tiende penning) f 6; van v. d. P. een S. van een H. M. f 5; door Ds. J. H. Donner van E S. te Pretoria f 93; door den Raad der Geref. kerk, te Hillegom, gevonden in de collecte f 25 en f 5, samen f 30.

S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

Stoomdruk van ZALSMAN te Kampen.